

LIVET I DAMMEN

MÅLGRUPP: FÖRSKOLA, FÖRSKOLEKLASS, FRITIDSHEM, ÅRSKURS 0-6 I GRUNDSKOLAN, ÅRSKURS 1-6 I SÄRSKOLAN

PROGRAMINNEHÅLL

Vi håvar efter olika vattenlevande djur i dammarna i systematiska trädgården och funderar över vad de behöver för att överleva i sin vattenmiljö. Anpassningar som att ta sig fram i vatten att andas och skaffa föda diskuteras. Vi lär oss känna igen och sorterar vanliga vattenlevande arter och tittar på deras näringskedjor och livscyklar.

FÖRSKOLAN

– FÖRSKOLAN SKA GE VARJE BARN FÖRUTSÄTTNINGAR ATT UTVECKLA

Normer och värden

- Ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Omsorg, utveckling och lärande

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära.
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.
- Förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen.
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik

FÖRSKOLEKLASSEN, CENTRALT INNEHÅLL

Natur, teknik och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom observationer, mätningar och samtal om iakttagelser. Hur elevnära företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder eller enklare tabeller och diagram.
- Naturen och människors levnadsvillkor på hemorten och på andra platser under olika tider, utifrån elevernas erfarenhet och intressen.
- Sortering och gruppering av växter och djur samt namn på några vanligt förekommande arter.
- Hur människors val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- **Fysiska aktiviteter inomhus och utomhus under olika årstider och i olika väder.**

ÅRSKURS 1-3, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Biologi, fysik och kemi

Året runt i naturen

- Årstidsväxlingar i naturen och hur man känner igen årstider. Djurs och växters livscyklar och anpassningar till olika årstider.

- Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras, grupperas och artbestämmas samt namn på några vanligt förekommande arter.
- Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem.

Metoder och arbetssätt

- Enkla fältstudier och observationer i närmiljön.
-

SÄRSKOLAN, ÅRSKURS 1-3, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi

Mönster och strukturer i naturen

- Årstidsväxlingar och kännetecken för de olika årstiderna. Vilka konsekvenser årstidsväxlingarna får för människan.
- Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras.
- Livscyklar hos några växter och djur.
- Överlevnadsstrategier hos några växter och djur beroende på årstid.

Naturvetenskap i vardagen

- Verksamheter i närsamhället som rör naturvetenskap, till exempel odling, djurhållning och olika former av tillverkningsindustri. Deras betydelse för elevens dagliga liv.
- Berättelser, myter, sagor och konst med naturvetenskaplig anknytning.

Kropp och hälsa

- Människans upplevelser av ljus, ljud, temperatur, smak och doft med hjälp av olika sinnen.

ÅRSKURS 4-6, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Biologi

Natur och samhälle

- Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling. Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft.
- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskap om detta har, till exempel i jordbruket och fiske.
- Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön.

Biologin och världsbilden

- Livets utveckling och organismers anpassningar till olika livsmiljöer.

SÄRSKOLAN, ÅRSKURS 4-6, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi

Mönster och strukturer i naturen

- Årstidsväxlingar och kännetecken för de olika årstiderna. Vilka konsekvenser årstidsväxlingarna får för människan.

- Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras.
- Livscyklar hos några växter och djur.
- Överlevnadsstrategier hos några växter och djur beroende på årstid.

Naturvetenskap i vardagen

- Aktuella samhällsfrågor som rör naturvetenskap.

Metoder och arbetssätt

- Fältstudier, experiment och sorteringar. Hur de genomförs och används för att undersöka närmiljön.
- Dokumentation och redovisning av undersökningar och sorteringar med hjälp av skrift, bild och andra uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg.

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom de naturorienterande ämnena, till exempel för att samtala om människa, djur och natur och för att utvärdera arbetsprocesser.

FRITIDSHEMMET, CENTRALT INNEHÅLL

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.

Natur och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom samtal, studiebesök och digitala medier. Hur företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder.
- Närsamhällets och föreningslivets utbud av aktiviteter och platser för kultur, fritid och rekreation.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- Utevistelse under olika årstider, samt närmiljöns möjligheter till vistelse i naturen och på andra platser för fysisk aktivitet och naturupplevelser.